

Įsimintina šventė Gardine

Pačioje birželio mėnesio pradžioje – 3–4 dienomis, Gardine vyko tradicinis Baltarusijos tautinių mažumų kultūrų festivalis, kuriame gausiai dalyvavo ir Baltarusijos lietuviai. Į renginį atvyko Minsko lietuvių bendrijos „Vytis“ atstovai, Pelesos bendrijos „Gimtinė“, Lydos „Rūtos“, Gervėčių lietuvių bendruomenės žmonės, ir, žinoma, Gardino „Tėvynės“ susivienijimo lietuviai, kurie rūpinosi, kad visiems atvykusiems iš toliau tautiečiams būtų viskas gerai, ne-kiltų rūpesčių. Gardino lietuvių vadovo Antano Juodaičio kvietimu į nepaprastą šventę atvyko ir meninė parama iš Lietuvos – folkloro ansamblis „Laukys“ iš Vilniaus, kurio kelione – vizomis, transportu bei kitkuo pasirūpino

Koncertuoja Pelesos mokytojai.

Nijolės Balčiūnienės nuotr.

„Vilnijos“ draugijos pirmininko pavaduotoja, bene 15 metų dėmesio nepalikanti etninių žemių lietuvių Nijolė Balčiūnienė bei senjorų kapela iš Alytaus. „Laukys“, kuriam vadovauja Lijana Šarkaitė – Viluma, Baltarusijoje lankėsi ir koncertavo nebe pirmą kartą, jų programą puikiai prisimena Minsko, Lydos, Pelesos, Apso, Punsko bei kitų etninių žemių bei Maskvos lietuviai. Atvykusiais rūpinosi ir Lietuvos konsulato Gardine atstovai bei pats Lietuvos Respublikos ambasadorius Minske Evaldas Ignatavičius.

Nukelta į 2 psl.

Paminėtos Vilniaus arkivyskupo mirties metinės

Birželio mėnesį Lietuvos bažnyčia paminėjo Vilniaus Arkivyskupo Julijono Steponavičiaus 25-ąsias mirties metines šventomis mišiomis Vilniaus arkikatedroje, kurias koncelebravo vyskupas Arūnas Poniškaitis birželio 18 dieną ir Vilniaus šv. Kazimiero bažnyčioje birželio 19 dieną, kurias atnašavo vyskupas Jonas Boruta. Nepamiršo šios datos ir Lietuvos vyriausybė: premjeras A. Butkevičius atsiuntė gėlių krepšelį. Šventose mišiose dalyvavo pulkelis gervėtiškių, kiti, neabejingi šviesios atminties Julijono Steponavičiaus atminimui.

Ta proga pateikiame Jums, mielieji skaitytojai, žiupsnelį arkivyskupą daugelį metų artimai pažinojusį Jo kraštiečio Vlodo Kuckos dukterų tautodailininkės Birutės ir Lietuvos operos ir bale-

to teatro balerinos Nijolės prisiminimų, kuriuos skaitykite 2 psl.

LG

Nukelta į 2 psl.

Premjero A. Butkevičiaus gėlių krepšelis prie paminklinės lentos Ark. J. Steponavičiui Vilniaus arkikatedroje. A. Augulio nuotr.

Paskutinis skambutis Rimdžiūnuose

Pralėkė, praskriejo 11 metų. Buvo visko: ašarų, vėjavaikiško juoko, nuoskaudų ir džiaugsmo. Nuskambėjus Baltarusijos ir Lietuvos Respublikų himnams, paskutinio skambučio šventės Rimdžiūnų lietuviškosios vidurinės mokyklos vedėjai Auksė, Gražina ir Aleksandras pasveikino visus šiais žodžiais:

*Paskutinis skambutis...
Kartojasi jis kas metai.
Neišvengiamai*

*ateina kaip pavasaris, žolė,
triukšmas paukščių lizduose.
Ateina kas metai, bet vis kitiems.
Būna vienintelis, į nieką nepanašus.*

Buvo pristatyti svečiai, jiems suteiktas žodis. Tai Astravo rajono Vykdomojo komiteto pirmininko pavaduotojas V. Svilo, Astravo rajono Švietimo ir sporto skyriaus vyr. specialistė L. Apavič, žemės ūkio gamybinio kooperatyvo „Gervėčiai“ pirmininko pavaduotojas ideologiniam darbui

J. Adulo, Astravo rajono vidaus reikalų įgaliotinis A. Lukša, Rimdžiūnų baltarusiškos mokyklos direktorius V. Spiridovas. Visi svečiai negailėjo gražių žodžių mokiniais ir įteikė jiems dovanų.

Lietuvos ambasadorius Baltarusijoje E. Ignatavičius pasidalino paskutinio skambučio skambėjimu ir paskatino mokinius išsinešti lietuviybės kibirkštį, kuria ir garsėja mokykla.

Nukelta į 3 psl.

Paskutinio skambučio šventėje – mokytojai, mokiniai, jų tėvai ir svečiai. A. Augulio nuotr.

Pasipuošė auksu Pelesa

*Jaunystės pasitikti
Išeinam mes...*

*Visiems laikams –
Išeinam*

Palikę ištuštėjusias klases.

*Sutikti šėlstančių likimo vėjų, –
Jaunystės pasitikt išeinam mes.*

*Čia buvo viskas: pirmutinės gėlės,
Pirmasis nerimas ir pirmas ilgesys.*

*Praslinko čia vaikystė kaip šešėlis,
Švelnus pirmosios meilės svaigulys...*

Čia šokom valsą,

Verkėme – kvatojom,

Svajojom nesiskirti amžinai.

Išleistuvės. Sukasi abiturientų mintyse šie žodžiai. Tariam ir mes šiuos žodžius ir su pasididžiavimu ir džiaugsmu laukiame Jų – mūsų abiturientų. Ir štai skambant iškilmingai muzikai ir kviečiant pirmajai mokytojai Marinai Kuterickajai į salę drąsiai žengia Jaunystė, Pasitikėjimas, Ryžtas ir Drąsa. Kas Jie – devynetas Pelesos vidurinės mokyklos lietuvių mokomąja kalba 17 laidos abiturientų – būsimi gydytojai, programuotojai, pedagogai... Daugybė

nuopelnų puošia jų mokyklinius metus. Sporto ir muzikos laureatai, prizinininkai, tarptautinių konkursų nugalėtojai... Tačiau dar šiandien jie mūsų mokiniai, nedrąsiai žvelgiantys paskutinįkart į mokyklos langus ir nekantriai laukiantys, kada gi savo rankose turės tai, ko taip ilgai laukė. Laukė visus vienuolika metų. Bemiegės naktys prieš egzaminus, spaudžiantys mokytojai ir repetitoriai, ir pagaliau rankose – išsvajotas atestatas. Argi būna per daug žinių? Aišku, kad ne!

Nukelta į 3 psl.

Besišypsantys Pelesos 17 laidos abiturientai. Marijos Matiulevič nuotr.

Mokslo metų pabaiga Ūsionyse

2015/2016 m. m. užbaigėme tradiciškai – paskutinį gegužės sekmadienį Braslavo mieste, kuris nuo mūsų Ūsionių lituanistinės mokyklos beveik už 10 km vyksta tarptautinis festivalis „Braslavskije zornicy“. Gegužės 31 dieną, sekmadienį, dalyvavo 6 šalių kolektyvai – Venesuelos, Rusijos – iš kelių regionų – Lenkijos, Lietu-

vos, Latvijos ir Baltarusijos. Buvo labai įdomu stebėti folklorinių kolektyvų pasirodymus. Gražūs tautiniai drabužiai, puikus kūrinų atlikimas.

Grįžę į mokyklą surengėme žiburėlį, kurio metu žaidėme įvairius žaidimus, dainavome.

Birželio 9 dieną vyko į Urbanų mokyklą. Ten atestatus gavo

2 mūsų mokinės – Aniuta ir Nadija. Jos pažadėjo: kai tik atvažiuos namo iš mokslų, jeigu įstos, sekmadieniais ateiti ir tęsti lietuvių kalbos mokymąsi. Dabar taip mokosi Lena ir Vladikas. Šiomet jis ir Kalėdų senelis buvo.

Aldona Misiūnienė
Mokytoja

Festivalio akimirka. J. Misiūno nuotr.

Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius (1911. spalio 18 d. – 1991 birželio 18 d.)

Atkelta iš 1 psl.

Astronomija mums sako, kad yra žvaigždžių, kurios ir užgesusios dar šimtmečius šviečia. Tokių žvaigždžių yra ir žmonių pasaulyje. Žmonės yra mirę, bet jų kūrybos ir mokslo darbai šimtmečius šviečia.

Prelatas Ignas Urbonas
(Tylūs prisiminimai)

Ta Dievo šviesa buvo apdovanojamas Gervėčių kraštas. Dievas buvo davęs mūsų kraštui ir Lietuvai taurų, nepalenkiamą, stiprios dvasios Vilniaus arkivyskupą Julijoną Steponavičių.

Arkivyskupas Julijonas Steponavičius gimė 1911 m. spalio 18 dieną dideliame – 70-ies ūkininkų – Miciūnų kaime, Gervėčių parapijoje. Tėvas Karolis Steponavičius ir motina Emilija Barevičiūtė buvo to paties kaimo gyventojai. Juliukas buvo ketvirtas jų šeimoje. (Trys jo sesutės mirė dar mažos.). Tėvas, caro valdžios mobilizuotas, dalyvavo Pirmajame pasauliniame kare. Netrukus patekęs į vokiečių nelaisvę išbuvo joje ketverius metus. Dar tebevykstant karui (1916) mirė Juliuko motina. Ji palaidota Gervėčių kapinėse. Mažam Juliukui teko sunki našlaičio dalia. Našlaitį Juliją ima globoti jo krikšto motina Liudvika Petrikaitė iš Gibirdės vienkiemio. 1918 metais, sugrįžęs iš nelaisvės jau palūžusios sveikatos, tėvas vedė Juliuko globėją Liudviką, su kuria susilaukė trijų sūnų ir dukters. Tėvas mirė 1938 m. Palaidotas greta savo pirmosios žmonos Emilijos Gervėčiuose. (Jų kapus puošia arkivyskupo Julijono rūpesčiu pastatytas paminklas.).

Prieš 25 metus į Amžinybę iškeliavo ir Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius, kuris kaip žvaigždė taip ryškiai šviečia ir dar šimtmečius švies, niekad neužges.

Žodžiai mažai čia ką gali pasakyti apie tą ypatingą asmenybę, bet mūsų Tėvelio Vlodo Kuckos ilgametė bičiulystė su J. E. Arkivyskupu Julijonu Steponavičiumi, kuri tęsėsi iki pat Jo mirties, leidžia prisiminti tas brangias akimirkas.

Atidarom su sesute Nijole Tėvuko Vlodo mėlynąją laiškų skry-

nelę. Čia yra sudėti Tėvuko rankomis, su meile labai brangintini ir saugomi Arkivyskupo Julijono Steponavičiaus laišukai ir sveikinimai. Gauti sveikinimą nuo Ekselencijos buvo mūsų šeimai šventė. Ir skraidė laiškėliai, kaip balti paukščiai 28 metus, kai Jis buvo ištremtas į Žagarę. Arkivyskupo vardadienis buvo vasario 16-oji. Visada buvo malonu Jį pasveikinti, dviguba proga, nes ir vardadienis kartu, o Arkivyskupas niekada nepamiršdavo Tėvelio pasveikinti Vardinių – birželio 27-osios dienos proga. Arkivyskupo Julijono Steponavičiaus laišukai pilni paguodos, maldų už Tėvynę Lietuvą, mus, rūpestis mūsų sveikata, ar butas šiltas, ar pasirūpinom kuru žiemos metui... Laiškuose ir meilė gamtai, jos grožiui, rūpestis dėl Gervėčių bažnyčios, dėl lietuviškų pamaldų, skausmas dėl mūsų krašto ateities. Žmogui maldos padeda viską išverti, jei už mus meldžiasi kiti, įgauna dar didesnę galią. Laiškai ir maldos iš Lietuvos, iš 28 metų tremties.

J. E. Julijono Steponavičiaus draugystė su mūsų tėveliu Vladu Kucka prasidėjo jaunystėje. Abu kilę iš Gervėčių parapijos. Julijonas Steponavičius gimė Miciūnų kaime 1 km nuo Gervėčių. Mirus Mamytei liko našlaitis, daugiau brolių nei seserų neturėjo. Teko sunki našlaičio dalia, sunkūs darbai. Senelis Tadas turėjo didelį sodą, buvo Gervėčių bažnyčios zakristijonas. Mūsų Tėvelio prisiminimuose iš jaunystės dienų iškyla Karolio Steponavičiaus, Juliuko Tėvelio siluetas. Buvo aukštas, augalotas, stiprus, tikras lietuvis. Abu su sūnum ateidavo giedoti į Gervėčių bažnyčią. Turėjo gražų balsą, - bosą, o mūsų tėvelis taip pat buvo giesmininkas, tik traukė tenoru. Visi giedodavo Rožančių. Juliukui ir Vladui Sūtvirtinimo Sakramentą suteikė Palaimintasis Jurgis Matulaitis, tą Dievo dovaną abu jaunuoliai gavo apie 1921 metus.

Miciūnų kaime pas Karolį Steponavičių, jų namuose vykdavo vakarėliai, vaidinimai. Buvo vaišingi ir svetingi. Tėvukui Vladui tekdavo pas juos nakvoti. Su Juliumi jie buvo bendraminčiai. Būdamas klieriku Julijonas Steponavičius aplankydavo Vladą Knis-

tuškėse. Vieną pavakarę atėjo Julius Steponavičius ir su tėvuku Vladu pavadavo mūsų senelį, atvežė du vežimus avių nuo šilo. Ir padėjęs, vilkėdamas sutaną, išėjo namo. Kelio nuo Knistuškių iki Gervėčių – 7 km. Ta jų draugystė tęsėsi iki mirties. Mirus Lietuvos patriarchui Jonui Basanavičiui mūsų Tėvelis Vladas su Arkivyskupu Tėveliu Karoliu Steponavičiumi važiavo į Vilnių ir vežė du vainikus nuo Gervėčių lietuvių. Kaspinus ir ant jų užrašus užrašė Vilniuje studentai. Tėvukui Vladui teko dalyvauti ir giedoti Karolio Steponavičiaus laidotuvsė 1938 m. ir Julijono Steponavičiaus primicijose – pirmosiose Šv. Mišiose 1936 m. liepos 5 d. Gervėčių bažnyčioje. Buvo ir ponija Domeikienė išskilmėse ir išskilminguose pietuose. Ponai Domeikos palaidoti Gervėčių bažnyčios šventoriuje.

Gyvenant Vilniuje tekdavo Arkivyskupą aplankyti buvusioje M. Melnikaitės gatvėje (dabar A. Juozapavičiaus). Nijolei nuėjus su mama Eleonora pavaišindavo, paskaitydavo pasakų, apdovano davo saldainiais. Mūsų tėvelį Vladą visada pasveikindavo vardadienio proga, atvykdavo į mūsų namus Užupyje. Tai būdavo didelė šventė mūsų šeimai. Kada atvykdavo pas mus, visada visada atnešdavo didelę dėžę šokoladinių saldainių. Sakydavo: „Vladai, čia tavo mergaitėms.“ Buvo dosnus ir vaišingas. Kai Arkivyskupas tarybinės valdžios buvo ištremtas į Žagarę, Jis, būdamas Vilniuje, visada nakvodavo mūsų namuose Užupyje. Mama Eleonora padėdavo Jam sutvarkyti buitinius reikalus, niekas nemokėjo geriau už ją tuo pasirūpinti.

Kai sesutė Nijolė įstojo mokyti į dešimtmetę Muzikos mokyklą prie Konservatorijos (dabartinės Muzikos Akademijos), neturėjo pianino. Arkivyskupas Julijonas Steponavičius padovanojo savąjį, atvežė iš Adutiškio. Dešimtmetę Muzikos mokykla išaugo į Čiurlonio menų gimnaziją, kurią ir baigė Nijolė.

1990 m. spalio 16 d. Arkivyskupas Julijonas Steponavičius buvo atėjęs pasveikinti Tėvelio 90-mečio jubiliejaus proga. Atnešė didelį krepšį tamsiai raudonų

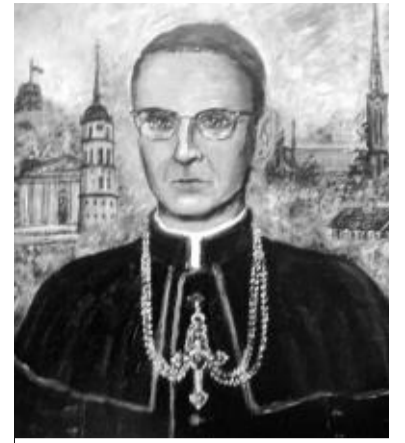
rožių. Tėvukas buvo labai sujaudintas. Tada jau gyvenome naujame bute Gajaus gatvėje, 9 aukšte, pro kurio langus matėsi nepaprastai gražūs senamiesčio ir Gedimino kalno vaizdai. Jis tuo labai džiaugėsi. Tėvukas tas rožes išdžiovinavo ir pasiliko prisiminimui. Jam tai buvo pati brangiausia dovana. Rožių lapeliai liko Tėvuko maldaknygėje.

Prisimenu J. Steponavičiaus sugrįžimą iš Romos po susitikimo su Popiežiumi Jonu Pauliumi II. Buvo ankstyvas rytas. Traukinys atpūkšnoj ant pirmo kelio. Perone laukė kardinolas V. Sladkevičius su keliais kunigais, stoty – didžiulė minia žmonių su gėlėmis. Iš kažkur atsirado krovininis vaгонėlis su priekaba (gal tuo pasirūpino saugumiečiai, kad išsklaidytų minią perone, kad sutrukdytų žmonėms prie Jo prieiti). O Jis ėjo tiesus ir tvirtas, tikras Kristus apaštalas, nepalaužtas, nenusilenkęs neteisybei ir blogiui. Minia su Juo plūstelėjo į stoties patalpą ir po jos skliautais netikėtai suskambo giesmė „Lietuva, brangi mano Tėvyne...“, giedama labai stipraus choro. Nepamirštamasis, nepakartojamas įspūdis... Budo Lietuva, kėlėsi Nepriklausomybė. Arkivyskupas pasinėrė į darbus. Mes su Nijole vis nedrįsom trukdyti.

Aplankėm Jį Universiteto gatvėje, rodos, prieš Kalėdas. Universiteto gatvėje, pirmam aukšte, tykiame kiemelyje buvo Jo kuklus butas. Vaišino. Kalbėjo apie Gervėčių likimą, jaudinosi dėl lietuvių išlikimo tame krašte ir bažnyčioj, dėl Lietuvos ateities. Kalbėjom ilgai ir įdomiai. Prieš išeinant mus palaimino.

Arkivyskupui susirgus aplankėm ligoninėje Santariškėse, o paskui Vilniaus Arkikatedroje, kai buvo pašarvoti Jo palaikai. Visiems išsiskirsčius, pasilikom trise – kunigas J. Baltušis ir mes su Nijole. Katedra buvo visai tuščia. Vakaras. Kunigas J. Baltušis nu fotografavo mus abi prie Jo karsito. Pabučiavom jam ranką prieš atsisveikindamos paskutinį kartą. Išėjom į tuščią Katedros aikštę... Ši mirtis labai sukrėtė mūsų Tėvelį. Kadangi sveikata Jam neleido dalyvauti laidotuvsė, pasakė: „Atstovaukite jus ir mane...“.

Įsiminė dvi dienos: Baltų rožių

Ark. Julijonas Steponavičius.
Portreto autorė – Birutė Kuckaitė.

diena ir tamsiai raudonų rožių diena...

Jis liko amžiais gulėti su Lietuvos karaliais ir šalia Arkivyskupo kankinio Mečislovo Reinio urnos, parvežtos iš Vladimiro kalėjimo su žeme, kapas nežinomas, šalia Šv. Kazimiero.

Tremtinių ir kankinių koplyčia Vilniaus Arkikatedroje. Lietuvos Trispalvė su juodu kaspinu... Čia ilsisi amžinu miegu Arkivyskupai kankiniai – Mečislovo Reinio urna su žeme iš bendro kapo, iš Sibiro Vladimiro kalėjimo ir mūsų kraštietis iš Gervėčių – tremtinys Lietuvoje, Arkivyskupas Julijonas Steponavičius.

Nuo Kryžiaus gailestingasis Jėzus Kristus žvelgia į Lietuvos vėliavą ir Lietuvą...

– Lietuvos kankiniai ir šventieji melskite už Tėvynę ir mus!

Suvirpa žvakių liepsnelės...

Vilnius, 2016 m. birželio 18 d.

Vlodo Kuckos
iš Knistuškių kaimo dukros
Birutė Kuckaitė ir Marija Nijolė Kuckaitė-Lietuvninkienė

P. S. Buvome su Nijole ir vienuole iš Amerikos Maryte Golubeckyte Kalvarijų bažnyčioj (Jeruzalėje) pas kunigą J. Baltušį. Teiravomės apie nuotraukas, padarytas laidotuvsė. Jis patikino, kad yra, bet dabar remontas, kai suras tai ir atiduos. Bet taip daugiau ir nesusitikom, iškeliavo į amžinybę.

P. S. Džiugu, kad Baltarusijoje Arkivyskupo Julijono Steponavičiaus vardas gyvas ir žinomas. Labai išsamiai buvo paminėtas sostinės ir Astravo rajono spaudoje. Jam buvo skirta daug vietos.

P. S. Viliamės, kad atsiras pasiaukojęs lietuvis, kuris parašys knygą apie Vilniaus Arkivyskupą Julijoną Steponavičių ir įamžins Jo šviesų atminimą ateinančioms kartoms.

Įsimintina šventė Gardine

Atkelta iš 1 psl.

Nepaliko jų be dėmesio visus organizacinius klausimus sprendžiant Gardino lietuvių sekmdieninės mokyklėlės mokytoja Svetlana Bialinskaja.

Festivalyje dalyvavo gausios Baltarusijos Respublikos tautinių bendrijų pajėgos – ukrainiečiai, lenkai, rusai, čiuvašai, romai bei kiti, tačiau lietuviai tarp jų neišstip, o kaip tik išsiskyrė, demonst-

ruodami savo tautinį kultūrinį paveldą. Lietuvių kiemelyje nestigo lankytojų. Čia veikė gervėtiškių atsivežta rankdarbių parodėlė, kurioje puikavosi ir lietuviškosios mokyklos mokinių darbeliai, greta tokios nusipelnusios meistrės, kaip Marija Mažeikienė iš Petrikų, kuri ir pati čia atvyko, nepabūgusi kelionės sunkumų dėl garbaus savo amžiaus – peržengto 90-mečio slenkščio. Pagrindinėje scenoje koncertavo Minsko, Lydos lietu-

viai, Peleos kaimo kapela bei mokytojų ansamblis, pademonstravę puikų pasirengimą ir meninę nuovoką, o kai pakilo į sceną „Laukys“, kiemelis staiga prisipildė žiūrovais, kad vos begalėję juos sutalpinti. Koncertuojančio ansamblio įdėmiai klausėsi gausus būrys – 10 – Gardino bei pačios Baltarusijos valdžios iš Minsko atstovų, nuoširdžiai domėjosi lietuviškų dainų kilme, dėkojo už puikų pasirengimą šventei ir įspūdingą dalyvavimą joje. Ansamblių lydėjusi Nijolė Balčiūnienė papasakojo Baltarusijos vicepremjerei apie skambėjusias dzūkiškas

dainas, o ji pasakė, kad žinanti gilią Gardino lietuvių folkloro šaknis. „Laukio“ atlikėjai demonstravo lietuviškas sutartines, kurios įtrauktos į nematerialųjį UNESCO pasaulio paveldą, pasakojo apie jas. Ansamblio pasirodymas sulaukė gausių aplodismentų, bei padėkos žodžių.

Renginio dalyviais nuoširdžiai rūpinosi Gardino lietuvių bendruomenės pirmininkas Antanas Juodaitis ir ankstesnysis ilgametis vadovas Algimantas Dirginčius, kuris aprodė svečiams Gardino pilį bei paminklą Vytautui Didžiajam. A. Dirginčius Gardine auto-

ritetinga asmenybė, pelniusi daugelio pagarbą. Be malonaus renginio šeiminių dėmesio neliko nė vienas dalyvis.

Finansinėmis transporto išlaidomis pasirūpino „Vilnijos“ draugija, parėmusi ansamblio kelionę, kuri, pasak Nijolės Balčiūnienės, ne pirma ir ne paskutinė. Jos dėka etninių žemių lietuvių jau aplankę bene 10 meninių kolektyvų iš Lietuvos. Tai didelė paspartis ten gyvenantiems lietuviams jų nesibaigiančioje kovoje už išlikimą, savo lietuviškios tapatybės išsaugojimą.

Marija Šaknienė

Prof. O. Voverienės knygos sutiktuvės

Birželio 22 dieną Vilniaus įgulos karininkų ramovė pakvietė į profesorės Onos Voverienės knygos apie Lietuvos Respublikos prezidentę „Dalia Grybauskaitė – tautos prezidentė“ sutiktuves. Renginį sumaniai vedė Karininkų ramovės ceremonmeisteris Gaudentas Aukštikalnis. Šis knygos pristatymas jau antras, mat, pirmas įvyko gerokai anksčiau Kau-no karininkų ramovėje. Renginyje dalintasi mintimis apie tai, kaip buvo sumanyta parengti ir išleisti tokią knygą, analizuota šalies padėtis bei prezidentei išskylančios uždaviniai valdant šalį. Apie knygos išleidimą mintimis dalijosi leidyklos „Trys žvaigždutės“ vadovas Jeronimas Laucius, kurio leidykla ir išspausdino knygą „Dalia Grybauskaitė – tautos prezidentė“. Pripažinta, kad tai – pirmoji pozityvi knyga apie šalies prezidentę, nes visos kitos iki šiol pasirodžiusios teigia tik negatyvą. Prisiminimais apie šviesios atminties prezidentės tėvą Grybauską dalijosi Jonas Raginis, kuris su Grybausku bendravo darbo reikais išsitus 16 metų, epizodiškai

prisiminta prezidentės vaikystė, jau tada išryškėjusi jos tvirta valia, siekiant mokslo, kuo didžiau-vosi jos tėvelis, pranašiška išta-ręs: „Bus prezidentė“. „Dalytė buvo jo numylėtinė, nuo jaunystės ji turėjo tikslą ir jo siekė. Grybauskas mylėjo Lietuvą labiau ne-gu kai kam dabar atrodo. Gaila, kad ant šios šeimos daug purvo pripilta. Aš juos pažinojau 30 me-tų. Džiaugiuosi, kad išėjo šita knyga,“ – kalbėjo J. Raginis.

Apie knygos atsiradimą kalbėjo laikraščio „Karštas komentaras“ žurnalistė A. Gorienė, leidėjas J. Laucius. Jaunimo vardu žodį tarė Dovilė Valančiūnaitė, vyresnės kartos – buvęs tremtinys Romas Šaulys. Kalbėjęs pirmasis preziden-tės patarėjas Mindaugas Lingė pasveikino profesorę Oną Vove-riene su neseniai atšvęstu gimta-dieniu, įteikdamas jai prezidentinę gėlių puokštę bei padėkodamas už parengtą ir išleistą knygą, kuri, jo žodžiais, „atmintis ateičiai“, pozityvas, nes dabar labai daug dezinf-ormacijos.

Nepriklausomybės akto signa-taras Vladimiras Jarmolenka kal-

bėjo: „Kovo 11-ąją tartas žodis tampa kūnu: prezidentė, profeso-riais ir kitkuo. Lietuva tavyje yra arba ne, ir nieko čia negali pada-ryti. Pažinojau Dalią, kai ji dar buvo tik viceministrė. Paprasta, kukli. Kodėl jinai bites augina – tai reikalauja susikaupimo. Medų kaupia ir kitiems jį dovanoja. Ne-priklausomybė mums davė teisę būti savimi.“

Prasminga puikia kalba, jauni-mo žodžiu iš užjūrio apie prezide-ntę, kaip ji pati prisistatė, renginį vainikavo lietuvaitė iš Čikagos Jū-ratė Jankauskaitė: „Amerikos lie-tuviai lietuviškumu lenkia visus mus, čia, Lietuvoje esančius. Tą supratau tik atsidūrus ten. Išvykom su tėveliais 1980-aisiais metais. Esu keliautoja. Kur bekeliauju, be-skrendu, randu lietuvių. Visur jie buriasi, jungiasi. Jie neša Lietuvą. Mes puošiame pasaulį, mūsų gili, išpuoselėta kultūra, ją dovanojame pasauliui. Ir visame pasauly – Lie-tuva, nes ten yra lietuvių. Aš džiaugiuosi ir didžiuojuosi, kad esu lietuvaitė, esu laiminga, nes gyvenau pozityvų gyvenimą. Aš dirbau televizijoje, „Fox“ žiniuose,

Knygos pristatymo momentas – iš kairės – J. Laucius, A. Gorienė, prof. O. Voverienė. Autorės nuotr.

dabar nežiūriu televizijos, nes ten plaunamos smegenys. Aš galiu gyvent Amerikoje, bet mano šaknys ir širdis čia, Lietuvoje. Aš verkiu kaskart, kai leidžiasi lėktuvus čia, Lietuvoje. Mano sesuo sukūrus šei-mą Amerikoje, laiminga augina vaikus, bet ji sapnuoja Lietuvą, svajoja, kada į ją sugrįš gyvent. Visi mes, kur bebūtume, kur begyven-tume, širdyje turim Lietuvą, ją saugom ir visada ji ten, kur mes. Visi mes – nedaloma, vienintelė brangiausia Lietuva, mes – jos vai-kai. To ir linkiu mums visiems ir mūsų prezidentei išlikt nedaloma, vieninga visuma. Esu laiminga, kai

vaikštau Vilniaus gatvėm, susitin-ku pažįstamus, sveikinuosi ir šyp-sausi. Ir nesvarbu visai – lyja ar saulė šviečia, aš esu čia, namuose, ir jaučiuos laiminga. To linkiu mums visiems.“

Renginį užbaigė, kaip ir pradė-jo ramia, šilta melodija Lietuvos operos ir baletu teatro orkestro pirmasis altas Andrius Pleškūnas. Profesorę Onutę Voverienę apspi-to autografo mėgėjai su gėlių puokštėmis ir be jų, tik su naująja jos knyga „Dalia Grybauskaitė – tautos prezidentė“.

Marija Šaknienė

Vaikų ir jaunimo vasa-ros stovykla Pelesoje

Pasibaigus mokslo metams ir prasidėjus vasaros atostogoms, birželio 13 dieną dalis mokinių vėl sugrįžo į mokyklą. Čia veikė vaikų ir jaunimo vasaros stovykla, kurią sudarė du būriai: „Draugystė“ ir „Olimpas“. Ši stovykla buvo skirta lietuviškų mokyklų Baltarusijoje mokiniams, todėl kartu su Pelesos vidurinės mokyklos mokiniais stovykloje dalyvavo ir moksleiviai iš Rimdžiūnų vidurinės mokyklos. Pagrindinis vaikų ir jaunimo vasa-ros stovyklos tikslas – efektyvus moksleivių laisvalaikio organizavi-mas Pelesoje. Stovyklos organiza-toriai: Vitalijus Rindeika (projekto vadovas), Oleg Nedelko (stovyklos vadovas), kuriems kasdienę talkino mokyklos mokytojai bei kiti darbuotojai. Pagrindinis šios stovyklos rėmėjas – LR švietimo ir mokslo ministerija.

Vaikų ir jaunimo vasaros stovykla Pelesoje truko 5 dienas: birželio 13–17 dienomis. Iš pirmo žvilgsnio gali pasirodyti, jog tai nedaug. Tačiau per šias 5 dienas mokiniai dalyvavo įvairiose veiklose, kurių didžiąją dalį užėmė sportiniai užsiėmimai. Pirmoji die-na buvo Pažinčių diena. Atvykę mokiniai buvo suskirstyti į du būrius: „Olimpas“ ir „Draugystė“. Pagrindinė šios dienos būrių veikla – sukurti savo būrio simbolius (šū-kį, emblemą ir kt.) bei visiems pristatyti ir susipažinti su kitais stovyklos nariais. Daug dėmesio stovykloje buvo skiriama mokinių

fiziniam aktyvumui, todėl nuo pat pirmosios dienos vaikai daug judė-jo, mankštinosi, žaidė judriuosius žaidimus. Aišku, buvo pakankamai laiko ir poilsiui, kai mokiniai galė-davo pažaisti stalo ir loginius žai-dimus arba tiesiog ramiai pailsėti. Vakare mokiniai galėjo pasilinks-minti surengtuose šokiuose.

Sveikatos diena – taip vadinosi antroji stovyklos diena. Ši diena, kaip visos kitos, prasidėjo rytine mankšta. Po pusryčių mokinių laukė smagi treniruotė lauke skambant gerai muzikai. Vėliau mokiniai dalyvavo nuotaikingoje ir įdomioje „Sveikatos viktorino-jė“, kurioje vaikams teko atlikti pačias įvairiausias užduotis. Po pietų mokiniai aktyviai leido laiką žaisdami judriuosius žaidimus lauke, o vėliau vyko sambo treniruotė, kurioje dalyvavo visi norin-tys. Sveikatos diena pasibaigė smagia vakarone prie laužo skambant nuotaikingoms dainoms pri-tariant gitarai.

Trečiadienį, Kelionių dieną, mokiniai dalyvavo edukacinėje iš-vykoje į Lydos miestą. Vaikai daug sužinojo apie miesto istoriją, pavadinimo kilmę. Labai visiems patiko ekskursija po Lydos pilį. Visi susidomėję vaikštinėjo ir ty-rinėjo pilies ekspozicijas. Pirmasis į šią ekskursiją vyko „Olimpo“ būrys. O būrys „Draugystė“ tuo metu gamino iš sūrios tešlos įvai-rius dirbinius, kuriuos kitą dieną spalvino dažais. Po pietų į ekskur-

siją po Varanavo rajoną išvyko „Draugystės“ būrys. Jo nariai aplankė gražiausias ir istorines raji-no vietas. Vaikams pailsėjus po ekskursijos, Rimdžiūnų vidurinės mokyklos mokiniai apsilankė Pe-lesos vidurinės mokyklos muzie-juje. Čia jie daugiau sužinojo apie šios mokyklos istoriją, muziejaus veiklą. Po kasdienės sambo treni-ruotės mokinių laukė šokiai.

Ketvirtadienis – Sporto diena. Diena, kaip įprasta, prasidėjo ry-tine mankšta. Toliau vyko pasiruo-šimas sporto varžyboms lauke. Šiame renginyje dalyvavo moki-niai iš Baltiškų pagrindinės mo-kyklos bei Klaišių pagrindinės mo-kyklos. Rungtynes laimėjo Pelesos vidurinės mokyklos „Draugystės“ būrio komanda. Vaikai, pailsėję po varžybų, spalvino trečiadienį paga-mintus dirbinius iš sūrios tešlos. Vėliau buvo surengta šių dirbinių paroda. Stovyklos nariai turėjo pa-daryti savo būrio koliažą, kuriame turėjo būti vaizdingai pavaizduoti jų stovyklos įspūdžiai ir įsimin-tiniausios akimirkos. Visi vaikai noriai dalyvavo mokyklos stadione rengtuose judriuosiuose žaidimu-se. Taip pat visi noriai dalyvavo sambo treniruotėje, kur po apšili-mo demonstruojami akrobatiniai judesiai, o vėliau atliekami nesu-dėtingi imtynių technikos veiksmų pratimai. Po vakarienės vaikai smagiai leido laiką stovyklos va-karo šokiuose.

Penktdienis – Stovyklos užda-rymo diena. Po rytinės mankštos, papusryčiavę ir atsigavę, mokslei-viai dalyvavo paskutinėje stovyk-los treniruotėje, varžėsi baudų ir tritaškių konkurse. Po to vyko sto-

Stovyklautojų varžytuvės.

Autoriaus nuotr.

vyklos uždarymo renginys. Čia bu-vo pristatyti „Olimpo“ ir „Drau-gystės“ būrių plakatai, kuriuose at-sispindėjo jų stovyklos veikla, įsi-mintiniausios akimirkos. Stovyklos dalyviai labai smagiai dalinosi sa-vaitės įspūdžiais. Nors vaikai to nenorėjo, tačiau atėjo metas atsiveikinti su savo draugais, stovyk-loje dirbusiais auklėtojais. Visi pa-sidžiaugę smagiai ir turiningai pra-leistu laiku, palinkėję vieni kitiems gražios vasaros išvyko namo.

Stovyklos metu moksleiviai turėjo galimybę aktyviai sportuoti bei varžytis tarpusavyje, o taip pat tobulėti kaip asmenybės įvairiose kūrybiškumo užduotyse. Šio pro-jekto dėka moksleiviai ir mo-kytojai turės daugybę džiugių vasa-ros stovyklos akimirkų, praplėtę pažinčių ratą, pagerėjo bendradar-biavimas tarp mokyklų. Projekto vykdytojai gavo vertingos patir-ties įgyvendinant šį projektą, kuri pravers ateityje organizuojant panašius renginius lietuvių bendruo-menės nariams. Turiningai pra-

leistas vasaros atostogų laikotar-pis bei įvairus įgūdžių įgijimas labai naudingas mokiniams ateityje planuojant laisvalaikį. Taip pat stovyklos metu sudarytos sąlygos mokinių saviraiškai lietuvių kalba bei buvo stiprinama ir puoselėja-ma stovyklos dalyvių lietuvių bė.

Leonidas Ivaško
Mokytovas

Užuojautos

Nuoširdžiai užjaučiame ger-vėtiškių bičiulį, ištikimą jų il-gametės veiklos fiksuotoją Aleksandrą Aršauską jo mamai mirus.

Tarptautinis „Gervėčių“ klubas

Užjaučiame LŽD pirmininkę Gražiną Petrošienę jos mylimai mamai mirus.

„Lietuvių godos“